

Program NEMECSEK

v rámci KIDSAFEEDU – online bezpečnosť pre deti v pohraničnej oblasti

kód projektu: SKHU / WETA /1901 /4.1 / 317

V tomto videu by som chcela v krátkosti predstaviť program Nadácie pre práva detí Hintalovon, NEMECSEK.

Cieľom programu NEMECSEK je pomôcť inštitúciám, ktoré k nám prichádzajú, vypracovať svoju smernicu o ochrane detí. Je pre školu alebo inštitúciu dôležité mať ešte o jeden dokument viac? Pripravila som pre vás niekoľko otázok na zamyslenie:

Napríklad v škole – existuje dokument, ktorý pomáha predchádzať a riešiť prípady šikanovania detí?

Každá škola má nespočetné množstvo dokumentov; pedagogický program, Organizácia a podmienky výchovy a vzdelávania, domáce pravidlá a mnohé ďalšie dokumenty môžu, ale nemusia poskytovať odpovede na tieto prípady (napr. šikanovanie), a nemusia byť jasne známe všetkým, vrátane detí.

Existuje v škole osoba alebo skupina, na ktorú sa môžete obrátiť s otázkami týkajúcimi sa ochrany a bezpečnosti detí?

Aj v súčasnosti sa v každej škole vyskytujú prípady šikanovania, ktoré sú každodenným problémom pre deti, ktoré chodia do školy, ako aj pre učiteľov a všetok pomocný personál, ktorý tam pracuje. Aj teraz nejakým spôsobom riešia tieto situácie. Otázkou je, či všetci riešia túto problematiku podobným spôsobom, na podobných princípoch, či je systém zavedený v školách transparentný, či sa robí všetko pre to, aby sa zabránilo zneužívaniu, a či sa pri riešení uplatňujú rovnaké princípy.

Alebo môžu deti povedať niekomu aj anonymne, ak sa necítia dobre alebo sú v nebezpečenstve?

Veľmi dôležitým kritériom ochrany a bezpečnosti detí v komunite je to, či sú okolo nich dospelí, na ktorých sa môžu obrátiť, ktorým môžu dôverovať a o ktorých vedieť, že ich pochopia, vypočujú a poskytnú im primeranú pomoc. Nie je isté, či to dnes dokážu všetky inštitúcie. V mnohých prípadoch školy nie vždy poskytujú deťom možnosť, aby anonymne, online alebo rôznymi inými spôsobmi sa so sťažnosťou obrátili naozaj na správne miesto.

Bol už niekedy príklad na to, že dieťa opustilo školu kvôli šikanovaniu?

To je dnes celkom bežná skúsenosť. Keď ide o šikanovanie, škola, rodičia alebo celá rodičovská komunita situáciu vyrieši buď odobratím šikanujúceho dieťaťa, alebo sa odoberie šikanované dieťa. Z krátkodobého hľadiska to samozrejme vedie k riešeniu a je pochopiteľné, že rodičia šikanovaného dieťaťa nechcú svoje dieťa poslať do tohto prostredia znova a znova, ale táto situácia určite nevedie k systémovému riešeniu. Inštitúcie vrátane škôl musíme považovať za komunitné priestory a komunita môže urobiť veľa pre to, aby zabránila šikanovaniu.

Sú postupy, kroky a dokumentácia školy v prípadoch šikanovania detí transparentné a jasné?

Nemusi to tak byť vo všetkých inštitúciách. Transparentnosť a že všetko má vždy svoje dôsledky, však sama o sebe poskytuje ako deťom, tak aj dospelým občanom školy vysokú úroveň bezpečnosti.

Pri vypracúvaní smernice o ochrane detí môžu vzniknúť otázky, ako dlho to bude trvať, kto smernicu vypracuje a v akej forme by sa mala vypracovať. Cieľom programu je preto (ako ste sa o tom mohli dozvedieť z vyššie uvedeného)

- zabezpečiť uplatnenie práva detí v organizácii,
- zhrnúť zásady a pravidlá, ktoré pomáhajú všetkým – deťom aj dospelým – cítiť sa v komunite bezpečne;

Ako som už povedala, práve transparentnosť, prístupnosť a komunitné myslenie môžu deťom dodať pocit istoty.

- átlátható és egyértelmű kereteket nyújt a bántalmazással, kiközösítéssel kapcsolatos esetek megelőzésére, kezelésére és utánkövetésére;
- poskytuje transparentný a jasný rámec pre prevenciu, riadenie a následné opatrenia v prípade šikanovania a vylúčenia z kolektívu;
- egyértelműen meghatározza a gyerekekkel foglalkozó felnőttek felelősségi körét.
- jasne vymedzuje povinnosti dospelých pracujúcich s deťmi.

Ako sa dá zapojiť do tohto programu?

- z jednej strany aj samostatne – ak to organizácia myslí s bezpečnosťou detí a dospelých v inštitúcii vážne, môže si vytvoriť vlastnú smernicu o ochrane detí pomocou našich online podporných materiálov na stiahnutie.

Ak máte pocit, že potrebujete väčšiu podporu, môžete sa obrátiť na našu nadáciu. Môžeme vám pomôcť prostredníctvom poradenstva alebo partnerstva. Zatiaľ čo v prípade, že sa do toho pustíte sami, zrejme nebudete mať žiadne finančné náklady, ostatné dve možnosti finančné náklady majú. Samozrejme, v závislosti od možností inštitúcie.

Predtým som položila otázku, kto pripravuje smernice, aký je postup, ako sa to robí a aké sú kroky pri príprave smerníc.

Aj keď to urobí inštitúcia sama alebo v spolupráci s nami, hlavnú prácu určite vykoná inštitúcia. My, pomocou otázok, usmernení, príkladov a vlastných skúseností pomôžeme inštitúciám nájsť vlastné odpovede na otázky, ktoré si kladú v súvislosti so smernicou. Ako nadácia na ochranu práv detí, aj my máme smernicu o právach detí, keďže aj my pracujeme s deťmi.

Príprava smernice vlastne pozostáva z troch hlavných krokov:

Prvým je AUDIT, auditovanie, čo znamená, že sa pozrieme na to, aká je situácia teraz. Na úrovni dokumentov aj v praxi. Ako daná inštitúcia alebo škola rieši rôzne situácie šikanovania teraz, čo robí pre to, aby im čo najskôr a čo najúčinnnejšie predchádzala, aké školenia poskytuje svojim učiteľom, ako informuje rodičov a na akých fórach dostávajú deti informácie o mnohých veciach, ktoré škola robí. Venujeme sa tomu na úrovni dokumentov aj v praxi.

Po audite nasleduje NAPÍSANIE SMERNICE. Ide o dlhý proces uvažovania, ktorý trvá približne rok a počas ktorého inštitúcia dospeje k záveru, že bude mať odpovede na položené otázky.

Základom tejto smernice je OBOZNÁMENIE, pretože tento dokument netvoríme do zásuvky, ale preto, aby o ňom vedeli všetci – nielen žiaci, nielen občania školy, nielen učitelia, ale aj rodičia.

Ďakujem za pozornosť.